

РЕШЕНИЕ

№ 34494

гр. София, 21.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 29 състав, в
публично заседание на 07.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: София Тодорова

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **9984** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 85 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).
Образувано е по жалба на Б. А. Х., гражданин на С., [дата на раждане], подадена чрез адв. Т. Л., против решение № 40-В/01.09.2025 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет, с което не е допусната последваща молба с вх. № КП-01-6441/14.08.2025 г. на жалбоподателя до производство за предоставяне на международна закрила. Жалбоподателят счита, че оспореният акт е незаконосъобразен, като постановен в противоречие с материалноправните разпоредби на ЗУБ и при съществени процесуални нарушения. Счита, че са налице предпоставките за допускане на последваща молба по производство за предоставяне на международна закрила. Твърди, че актуалните данни за страната му по произход не са обсъдени от органа в оспореното решение, като излага подробни съображения защо отговаря на условията за лице, на което следва да бъде предоставена международна закрила. Моли за отмяна на административния акт и връщането на преписката на интервюиращия орган на ДАБ.
В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично и с преводач от арабски език, като се представлява от адв. Т. Л., която поддържа жалбата и моли за отмяна на решението на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) като неправилно и незаконосъобразно.
Ответната страна – интервюиращ орган при Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, чрез процесуалния си представител юрк. П., в съдебно заседание оспорва жалбата като неоснователна и недоказана. Представя справка за актуалната обстановка в С. от 10.09.2025 г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ.
Службата на Върховния комисариат на бежанците при Организацията на обединените нации

(ВКБООН) за Република България не изразява становище по жалбата.

След като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателят подава първоначална молба за предоставяне статут на бежанец и за хуманитарен статут с вх. № В-13-1000/13.08.2024 г. до ДАБ, като изтъква, че родният му [населено място] е бил под контрола на кюрдските сили, групировката „свободна армия“ и Режима. Той е напуснал С. незаконно, като е преминал транзитно през Т., а след това, с помощта на трафикант е влязъл на територията на Република България. Твърди, че голяма част от семейството му се намира в С., но той не желае да се върне в държавата си по произход, защото се страхува от това да бъде мобилизиран, за да участва във военни действия. Заявява още, че е арабин, не е женен, учил е до девети клас и че в С. е работил като кофражист. Допълва, че в родната си страна не е имал проблеми с държавните органи, не е бил мобилизиран от армията, не е бил осъждан, не е срещал проблеми заради принадлежността си към арабския етнос.

С решение № 10757/14.10.2024 г. на председателя на ДАБ е отхвърлена молбата на Б. Х. за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. В акта се излагат мотиви, че наведените от кандидата доводи не разкривали релевантни обстоятелства, които в значителна степен да предпоставят необходимост на лицето да се предостави закрила. Органът е анализирал обстановката в С. и е формирал извод, че в нея не се разкрива ниво на безогледно насилие, като е изтъкнал, че по информация, предоставена от самия Х., голяма част от неговото семейство пребивавало на територията на С. без затруднения.

Б. А. Х. на 08.11.2024 г. е оспорил решение № 10757/14.10.2024г. на ДАБ. С решение № 2948 от 29.01.2025 г. по адм. дело № 11342/2024 г. Административен съд – София-град (АССГ) е прието, че не са били налице предпоставките за определяне на статут на бежанец на жалбоподателя, тъй като бежанската му история не била достатъчно достоверна и последователна. Съдът обаче преценил, че са налице основанията по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на лицето Б. Х., поради което е отменил решението на ДАБ в частта, с която се отказва хуманитарен статут на Х. и е върнал преписката в тази ѝ част на органа за ново произнасяне със задължителни указания относно тълкуването и прилагането на закона.

Председателя на ДАБ е оспорил решението на АССГ пред Върховния административен съд в частта, с която административният акт е отменен. С решение № 5725 от 02.06.2025 г. по адм. дело № 2858/2025 г. Върховният административен съд е отменил решение № 2948 от 29.01.2025 г., постановено по адм. дело № 11342 по описа за 2024 г. на Административен съд – София-град, в частта, с която по жалбата на Б. А. Х., гражданин на С., е отменено решение № 10757 от 14.10.2024 г. на председателя на ДАБ, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата на чуждия гражданин за предоставяне на хуманитарен статут и преписката е върната за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на решението и е отхвърлил жалбата на Б. А. Х. срещу решение № 10757/14.10.2024 г. на председателя на ДАБ, с което е отхвърлена молбата на същия за предоставяне на хуманитарен статут.

Б. А. Х., чрез упълномощената от него адв. Л., подал последваща молба с вх. № КП-01-6441/14.08.2025 г. до ДАБ за международна закрила на основание чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. В молбата се твърди, че обстановката в С. се е влошила след падането на властта на президента Б. А. и завземането на властта от бунтовническата организация „Х. Т. аш-Ш.“, която била бивше подразделение на „Ал Каида“. Позовавайки се на тази влошена ситуация и опасността да стане жертва на тежки посегателства в страната си по произход, е аргументирал своето нежелание да се завърне в нея.

Със съобщение рег. № УП6946/21.08.2025 г. от ДАБ Б. А. Х. е уведомен, че предстои преценка на допустимост на молбата му и му е предоставен 7-дневен срок за представяне на писмени доказателства, които да бъдат взети предвид при провеждането на предварителната процедура за допустимост. Съобщението е връчено лично на адв. Л. на 01.09.2025 г.

По административната преписка няма данни за представени от Б. Х. писмени доказателства.

Административният орган провел процедура по предварително разглеждане на последващата молба за международна закрила съгласно разпоредбата на чл. 76а от ЗУБ, която е завършила с решение № 40-В/01.09.2025 г. на интервюиращ орган при ДАБ - оспорваният по делото акт. Органът е изложил подробни аргументи за отказа си да допусне Б. А. Х. до производство за предоставяне на международна закрила, сред които посочил липсата на представени от молителя писмени доказателства за настъпили нови обстоятелства свързани с бежанската история, задължително изискване по чл. 76б от ЗУБ, както и подобрената общественно-политическа обстановка в С. и отменената задължителна наборна военна служба в страната.

При така установеното от фактическа страна настоящият състав стигна до следните правни изводи:

Оспореният акт е връчен надлежно на своя адресат на 09.09.2025 г., а жалбата, въз основа, на която е образувано настоящото производство, е депозирана до съда на 15.09.2025 г., следователно същата е процесуално допустима.

Обжалваното решение е издадено от А. Б. Т. - младши експерт в Регистрационно-приемателен център - [населено място], ПМЗ - „кв. В.“ на ДАБ, определена за интервюиращ орган със заповед № РД05-346/26.04.2022 г. на председателя на ДАБ.

Съобразно разпоредбата на чл. 76б, ал. 1 от ЗУБ, в срок до 14 дни от подаването на последващата молба за международна закрила интервюиращият орган единствено въз основа на писмени доказателства, представени от чужденеца, без да се провежда лично интервю, взема решение, с което: допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила; или не допуска последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила. По силата на ал. 3 от същия нормативен текст, ако в срока по ал. 1 не бъде взето решение, последващата молба за международна закрила се смята за допусната до производство за предоставяне на международна закрила. Безспорно е, че с чл. 76б, ал. 3 от ЗУБ е въведен фикция, която приравнява мълчанието на административния орган в законоустановения срок на допускане последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила.

Съдът констатира, че административният акт е издаден 18 дни след сезиране на органа с последваща молба за предоставяне на международна закрила. В съответствие с изложеното по-горе, възможността за произнасяне на интервюиращия орган е била ограничена времево до 28.08.2025 г. включително. Доколкото срокът по чл. 76б, ал. 1 от ЗУБ е преклузивен по характера си, с изтичането му се погасява правото на органа да постанови решение и влиза в действие законовата фикция, съдържаща се в чл. 76б, ал. 3 от ЗУБ. В аспекта на компетентността, като съвкупност от права и задължения, които административният орган притежава на основание на закона за изпълнение на предоставената му специализирана задача в държавното управление, с изтичането на посочения по-горе срок, се погасява компетентността на интервюиращия орган да постанови решение в една от двете насоки – да допусне последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила, или напротив – да не я допусне, независимо от принципното ѝ притежаване въз основа на заповед № РД05-346/26.04.2022 г.

Законодателят е придал изключително важно значение на спазването на процесуалните срокове, като духът на самия закон е в осигуряването на бързина в административните производства по ЗУБ. Именно затова мълчанието на органа в 14-дневния срок е приравнено на издаване на

индивидуален административен акт - мълчаливо съгласие на интервюиращия орган да допусне последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила – действие, допустимо по чл. 58, ал. 4 от АПК. Недопустимо е във времето да съществуват едновременно два административни акта – първият по време е формираното мълчаливо съгласие за допускане на последващата молба до производство за предоставяне на международна закрила, настъпило по силата на законовата фикция, а вторият по време, който му противоречи, е изричният отказ на същия орган да допусне същата последваща молба до производство за предоставяне на международна закрила. След като вече е формирал съгласие, е недопустимо за административния орган да отрича същото с нарочен свой акт. Неяснотата във формираната воля на органа съществено е опорочила издаденото административно решение.

При това положение интервюиращият орган е постановил оспорения административен акт при условията на отпаднала темпорална компетентност и в нарушение на изяснената по-горе законова фикция. Актът е засегнат от най-тежкия порок – нищожност, която следва да бъде обявена от съда, като с оглед естеството на поставения за разглеждане пред административния орган въпрос, непозволяващо произнасяне по същество, преписката следва да изпрати на съответния компетентен административен орган - председателя на Държавната агенция за бежанците, за разглеждане по същество на допуснатата по силата на законовата фикция последваща молба на жалбоподателя Б. А. Х. до производство за предоставяне на международна закрила.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предложение първо, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, Съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за нищожно решение № 40-В/01.09.2025 г. на интервюиращ орган при Държавна агенция за бежанците, с което не е допусната последваща молба с вх. № КП-01-6441/14.08.2025 г. от Б. А. Х. до производство за предоставяне на международна закрила.

ИЗПРАЩА преписката на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, за разглеждане и произнасяне по молба за международна закрила вх. № КП-01-6441/14.08.2025 г. от Б. А. Х., гражданин на С., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН].

Решението е окончателно.

Съдия: